

14

מנהל התיאטרון : גרשון בילו
 מנהלת אדמיניסטרטיבית : חנה אפרתי
 במאי בית : יורם פאלק
 יועצת רפרטואר : עדה בן נחום

התיאטרון העירוני באר-שבע

רחוב זלמן שזר, באר-שבע * טל. חמשרד 057-73478
 טל. חקופה 057-74848

עונת ההצגות 77/78

א נ ד ו ר ה

מאת: מכס פריש

תרגום: נתן זך. תפאורה ותלבושות: משה שטרנפלד. תאורה: בנציון מוניץ

בימוי: תום לוי

הצגה ראשונה — 22.10.77

ה מ ש ת ת פ י ם

(לפי סדר הופעתם):

חיילים שחורים : מרדכי קצב
 יחזקאל שלמה
 משה מכלוף

מנהלת הצגה : רות מוזס
 עוזרת לבמאי : רות נאמן
 מנהל במה : מרדכי קצב

מערכה ראשונה כ-75 דקות
 מערכה שניה כ-50 דקות

האיזיוט : איציק סיידוף
 אנדרי : דורון תבורי
 מאן-דהוא : אילן זהבי
 ברבלין : רבקה נוימן
 החייל : יוסי יבלונקה
 פונדקאי : הוגו ירדן
 הכומר : שמואל שילה
 הנגר : יוסי קאנץ
 המורה : גדעון זינגר
 השוליה : יעקב יעקובסון
 האמא : ג'טה לוקה
 הרופא : מישא נתן
 הסניורה : ציפורה פלד
 חיל אנדורני : יחזקאל שלמה
 בודק היהודים : יהודה מור

אנדורה

אנדורה, מדינת-הרים קטנה, מאוכלסת אנשים קטנים, נחמדים ולא-דוקא רעי-לב. למראה עין ראשון, הריהם אפילו חביבים למדי.

אבל בראש ובראשונה הריהם אנשים נוחים לעצמם. עיקרה של נחיות זו טמון בדעות הקדומות המקובלות עליהם, והרא-שונה בהן נוגעת ליהודים. כמה קל ונוח להטיל את האחריות לכל דבר בלתי-נעים הקורה או הקיים בעולם — על ראשם של אחרים! ואם „אחרים” — למה לא על ראשם של היהודים? הנגר האנדורני הוא רודף בצע — ועל כן, באורח טבעי כמעט, הוא טוען שכל היהודים מנוולים הם. הפונדקאי הוא מוג-לב ורוצח מן העורף — ברור שטענתו היא כי היהודים פחד-נים הם. הרופא מאשים את מולדתו בכך, שהוא עצמו לא השיג דבר בחייו — ועל כן היהודים בעיניו הם שונאי המולדת.

אבל כאשר היהודי המדומה מת אל עמוד העינויים — כולם עד אחד משתמטים מן האשמה וטוענים כי לא רצו במותו כלל. אך אשמתם המשותפת נעוצה באישיותם המשותפת — היא דעתם הקדומה המשותפת.

אומר פריש: „כל אדם חייב להתייחס לזולתו ללא דעה קדו-מה.” לפי מחזותיו שלו „אנדורה” בראשם — הרי זו דרישה שמעל לטבע האנושי.

הנער, הנחשב ליהודי, מתגונן בדרך המביאה אותו לאבדון: אם אמנם אומרים כולם שהוא יהודי — הרי כך הדבר. יהודי הוא. בגלל זה אינו חייב להיות כפי שהאנשים סביבו דורשים: שונה מהם. „איני שונה. איני רוצה להיות שונה,” הוא זועק. אבל אין מנוס.

אומר החייל: „איש אנדורה אינו מפחד — אך אתה מפחד, ולכן אתה מוג-לב.”

אנדרי: „מדוע אני מוג-לב?”

החייל: „כי אתה יהודי.”

אנדרי: „האם אמת היא מה שאומרים האחרים? איני יודע כיצד שונה אני מהם — הרי איני חש בשום הבדל!”

אבל אין מפלט. דעתם הקדומה של האחרים, אשר גזרה בעיניהם את דמותו של אנדרי כצלם-יהודי — חזקה מן האמת, ובסופו של דבר דבק גם הוא בצלם-שוא זה. לפתע חש גם הוא, כי שונה הוא, ממש כשם שטוענים כולם מסביב.